

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens omnia Gavanti Commentaria in Rubricas Breviarii - Cum
Indicibus Decretorum, Rerum atque Verborum notabilium

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Laudibus. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39775

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. II. De Laudibus.

I. Gavant. pag. 40. col. 1. n. 1. - *Non finitur Matutinum separatim à Laudibus &c.*) Ex quo Matutinæ Laudes juxta Romanum Ritum conjunctim cum Nocturnis recitantur, factum est, ut Matutini nomen æquivocum sit; accipitur enim aliquando pro solis Nocturnis à Laudibus separatis, quæ acceptio non adeò erronea est, ut visum fuit Cardinali Bona de Psalmodia c. 5. §. 1. n. 2. Nocturnas enim preces antiquitus aliquando Matutini nomine insignitas fuisse, probat Mabillon. in Disquisitione de Cursu Gallicano pag. 420. & seqq. Secundò Matutini nomen accipitur pro aggregato ex Nocturnis, & Laudibus, quatenus in unum coaluerunt, quæ acceptio vulgatissima est, & improbari non potest. Accipitur tertio pro solis Laudibus, quæ est valde propria, & reverà in antiquis libris Missalibus, & Romanis Ordinibus, nomine Matutini non veniunt nisi Laudes.

II. Gavant. pag. 40. col. 1. n. 2. - *Respond. o, nihil obesse &c.*) Sustinet Gavantus, Laudes esse partem Matutini Officii, & non esse Horam Canonicam à Nocturnis distinctam; objicienti, quòd incipiuntur per illam precem -- *Deus in adjutorium &c.* respondet, hoc non officere, nec indicare principium alicujus Horæ à Nocturnis distinctæ, sed initium illud datum esse, ut possit ex causa dividi Matutinum, nempe Nocturnum, seu Nocturnos, ut rigorosius loquamur, à Laudibus. Est igitur controversia inter Auctores, utrum Officium Nocturnum ab ipsis Laudibus distinguatur, quòd sub aliis terminis etiam disputatur, nimirum, an Horæ Canonice sint septem tantum, vel octo? Si factum consideremus, certissimum est, in multis locis, diversoque tempore distinctionem Nocturni Officii à Laudibus evenisse; & fuisse separatim cantatas Laudes

à Nocturnis. Id manifestè colligitur ex Regula Divi Benedicti Cap. 8. & 16. & probatur ex Hugone de Sancto Victore in Speculo Ecclesiastico Cap. 3. & lib. 2. de Officiis Ecclesiasticis cap. 1. & 9. in fine, Amalario lib. de ord. Antiphon. cap. 7. in princip. Radulpho Tungrensi lib. de Canon. observat. propos. 14. & aliis, quam quidem distinctionem Laudum à Nocturno Officio, satis indicat ipsum Laudum initium, quòd est simile, aliarum Horarum, tempore distinctarum, principiis, tum Communis Oratio, qua Nocturnum Feriale, vel Nocturni Festivi olim terminabantur. Hæc tamen consuetudo peragendi Nocturnum Officium interpolato tempore à Laudibus, non fuit ubique recepta, & Universalis, siquidem multis in locis, Nocturnis Vigiliis, etiam primis temporibus, vel saltem paulò post, Laudes Matutinæ jungebantur; ita enim ostendit Cassianus lib. 3. de Inst. Cœnob. cap. 4. ubi ait: *Hæc Matutina Sollemnitatis* (Laudes) *in Gallia quidem Monasteriis expletis Nocturnis Psalmis, & Orationibus post modicum temporis intervallum solita est celebrari, sed in Orientis partibus cum quotidianis Vigiliis pariter consumatur.* Idem tradit Amalarius in Prolog. lib. de ordin. Antiphon. ex quo apparet, Romanam Ecclesiam nunquam fortè recepisse morem illum separandi Matutinas Laudes à Nocturnis, seu Nocturno. Prædicti oppositi mores occasionem præbuerunt Auctoribus abundi in oppositas sententias, quorum Auctoritates, & argumenta congerunt Franciscus Suarez Tom. 1. de Religion. lib. 4. cap. 6. & Azorius 1. part. lib. 10. cap. 1. quest. 2. Franciscus Magius de Divino Officio Opusc. 1. disquisit. 2. Cardinalis verò Turrecremata tract. 73. in Regulam S. Benedicti, & in Cap. Presbyter, distinct. 98. quest. 1. conclus. 2. hæc habet -- olim

in multis Provinciis Ecclesiis Nocturnas Vigiliis divisas fuisse, & sejunctas à Matutinis Laudibus, & in Monachorum Conventibus planè secerni, & disjungi: & per Orationes distinctas terminari solitas esse, & tunc temporis octo Horæ verissimè numerabantur. At verò nostris temporibus usu receptum est, ut Matutinæ Laudes simul cum Nocturnis Vigiliis decantentur, ac proinde septem tantummodò Horæ supputantur. Quin etiam olim in Ecclesia Romana usus

obtinet, ut Nocturnæ preces unà cum Matutinis Laudibus conjungerentur -- Ita præfatus Auctor studet conciliare utramque sententiam de numero octonario, & septenario Horarum Canonicarum. Cætera, quæ spectant ad hanc Horam Canonicam Matutinarum Laudum, tradunt Græcolas l. cit. cap. 34. Cardinalis Bona loc. cit. & §. 2. Oliverius Bonartius loc. cit. aliique Auctores à Francisco Magio, & à Gavanto allegati.

De Prima, XV.

RUBRICA.

- 1 **AD Primam**: Pater noster, Ave Maria, Credo, secretò: Deus in adjutorium &c. Hymnus, Jam lucis orto sidere; Deinde incantatur Antiphona, qua convenit. Sumuntur autem Antiphona in Festis ad omnes Horas ex Laudibus per ordinem, quarta prætermissa, ut dicitur infra in Rubrica de Antiphonis. Postea dicuntur Psalmi, qui in Dominicis & Feriis dicuntur ut in Psalterio. In Festis autem, & tempore Paschali, tres tantum, ut etiam ibi annotatur.
- 2 Post Antiphonam dicitur Capitulum, Regi saeculorum. In Feriali Officio extra tempus Paschale dicitur Capitulum, Pacem. Deinde Responsorium breve, Christe, Fili Dei vivi &c. Post Responsorium breve in Officio Duplici, & infra Octavas, statim dicitur Oratio, Domine Deus omnipotens. In alio Officio dicitur, Kyrie eleison, cum reliquis Precibus; omnia ut in Psalterio. Ad Versum autem, Adjutorium, Hebdomadarius signat se signo Crucis à fronte ad pectus. Quando aliquis solus recitat Officium, semel tantum dicit, Confiteor; omittis illis verbis, Tibi pater, vel, Vobis fratres, & Te pater, & Vos fratres, & similiter dicit: Misereatur nostri: peccatis nostris: perducatur nos; quod etiam servatur ad Completorium. In Feriali Officio quando dicta sunt Preces ad Laudes, adduntur aliæ Preces, ut ibidem in Psalterio.
- 3 Post Orationem Prima: vel, si dicatur Officium B. Mariae, post illius Orationem, dicto Benedicamus, in Choro legitur Martyrologium; deinde dicitur: Pretiosa, cum reliquis: qua etiam dicantur ab iis, qui extra Chorum non legerint Martyrologium. In fine ad Absolutionem Capituli, in Festis & aliquibus diebus pro Læctione brevi dicitur Capitulum Nona, si adsit proprium, alioquin de Communi: alio tempore tam in Dominicis, quam Feriis, Læctio brevis Officio illius temporis in Psalterio assignata.